

Návrh na inováciu prototypu špeciálneho „eskortného“ vozidla Policajného zboru ¹

Anotácia: Bezpečná preprava osôb v rámci realizácie eskorty osoby musí byť s ohľadom na bezpečnostnú situáciu efektívna a účelná. V prípadoch hromadného narušenia verejného poriadku nemožno označiť eskortovanie osôb, napr. do cely policajného zaistenia jednotlivito, za optimálne a primerané. Práve v predmetnej bezpečnostnej situácii je viac ako žiaduce realizovanie bezpečnej prepravy komplexne, a teda aj disponovať špeciálnym priestorom na mieste, do ktorého je možné umiestniť takéto osoby. Výstupom predmetného vedeckého príspevku je na základe analyzovaného aktuálneho stavu navrhnúť a špecifikovať inováciu eskortného vozidla a zdôrazniť potrebu frekventovanejšieho používania špeciálneho eskortného motorového vozidla v aplikačnej praxi.

Kľúčové slová: eskorta osoby, špeciálne eskortné vozidlo, hromadné narušenie verejného poriadku, eskortná skupina, pohotovostný policajný útvar.

1. Úvod

Služba poriadkovej polície garantuje a realizuje rozsiahle množstvo činností, ktoré súvisia s plnením úloh Policajného zboru (ďalej len PZ) precizovaných v § 2 zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov. Jednou z takýchto úloh je aj vytvorenie predpokladu úspešnej realizácie následných trestno-procesných, operatívno-pátracích či správno-právnych úkonov a opatrení vzťahujúcich sa k osobe páchatel'a protiprávneho konania. Úlohou služby poriadkovej polície teda nie je výlučne realizácia služobného zákroku proti páchatel'ovi protiprávneho konania, či plnenie celého radu služobných činností súvisiacich s miestom vzniku policajne relevantnej udalosti, ale i zabezpečenie osoby páchatel'a pre ďalší priebeh trestného či správneho konania. V praktickej rovine ide najčastejšie o realizáciu eskorty osoby, ktorá sa dopustila protiprávneho konania, na miesto určenia, z dôvodu plnenia ďalších bezpečnostných úloh, ako i iných úloh vyplývajúcich z príslušnej normatívnej úpravy.²

Cieľom vedeckého príspevku je na základe dostupných informačných zdrojov a skúseností zanalyzovať skutkový stav a navrhnúť vytvorenie nového prototypu špeciálneho automobilu na vykonávanie eskorty osôb v kontexte zvýšenia garancie bezpečnosti ich prepravy.

V súčasnej dobe disponuje Bratislavský kraj len jedným špeciálnym automobilom na vykonávanie eskorty osôb, ktoré je špeciálne upravené práve pre uvedený predmet činnosti. S ohľadom na stupňujúcu tendenciu agresie a nárastu hromadných narušení verejného poriadku, považujeme za viac ako nevyhnutné inovovať, modernizovať a doplniť aktuálne technické prostriedky a v ponímaní uvedeného príspevku aj špeciálneho eskortného motorového vozidla. Ideálnym riešením recentnej situácie je konštruovanie inovatívneho typu špeciálneho eskortného motorového vozidla osobitne pre potreby realizácie bezpečnej prepravy osôb v podmienkach policajných činností.

Druhou alternatívou je spracovanie realizačného projektu inovácie existujúceho motorového vozidla. S ohľadom na dostupné vozidlá v PZ sme si vyseletovali motorové vozidlo typu Peugeot Boxer 335 L3H2 4x4, ktorého transformácia môže byť realizovaná tak,

¹ Predmetný príspevok je parciálnym výstupom z projektu č. APVV-17-0217 s názvom „Služobné zákroky príslušníkov Policajného zboru a aplikácia zásady primeranosti z trestnoprávneho a administratívno-právneho hľadiska.“

² KOČAN, Š., LOFFLER, B., ZÁMEK D. Poriadková polícia 2. s. 347.

aby jeho technické parametre spĺňali najmodernejšie kritériá tzv. eskortného vozidla a reagovali na recentnú bezpečnostnú situáciu (zvýšenú migráciu, frekventovanejšie bezpečnostné opatrenia, globálny nárast teroristických útokov, agresie a podobne).

2. Vykonávanie eskorty osôb špeciálnym automobíлом

Služba poriadkovej polície je podľa § 4 ods.1 zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov jednou zo služieb PZ, pričom možno zovšeobecnene konštatovať, že predmetná služba v porovnaní s inými službami PZ má nielenže rozsiahly záber zabezpečovaných činností, ale je aj dominantnou službou PZ. Chmela tvrdí, že služba poriadkovej polície je jednou z najdôležitejších služieb polície a prispieva v potrebnom rozsahu k vytváraniu podmienok pre činnosť ostatných policajných služieb.³ Okrem iných úloh, služba poriadkovej polície zabezpečuje aj vykonávanie eskort osôb. Eskorta sa realizuje na základe rozhodnutia riaditeľa príslušného útvaru PZ, veliteľa stálej eskortnej skupiny alebo na základe vlastného rozhodnutia príslušníka PZ, napr. podľa čl. 39 nariadenia PPZ č. 80/2018 o činnosti základných útvarov služby poriadkovej polície PZ.

V prípadoch predpokladaného alebo reálneho zhoršenia stavu policajno-bezpečnostnej situácie, ktorú nie je možné napraviť a vyriešiť štandardným výkonom služby, uskutočnenej v medziach zákona a interných predpisov s uplatnením prostriedkov prevencie a potreby použitia donútenia alebo, ak sa vyžaduje nasadenie väčšieho počtu síl a prostriedkov, je nasadený pohotovostný policajný útvar. Podmienky nasadenia uvedeného útvaru sú upravené v čl. 3 nariadenia prezidenta PZ č. 10/2009 o činnosti pohotovostných policajných útvarov odborov poriadkovej polície krajských riaditeľstiev PZ. Pohotovostný policajný útvar plní rôzne úlohy, a to najmä v oblasti:

- ochrany života a zdravia osôb a majetku,
- ochrany určených osôb,
- boja proti trestnej činnosti,
- zabezpečenia verejného poriadku,
- zvláštnych činností,
- služobnej prípravy,
- **sprevádzania a eskort.**

Práve na úseku sprevádzania a eskort orientuje svoju činnosť na podieľanie sa na ochrane prevážaných finančných hotovostí a cenností, poskytujú súčinnosť pri vykonávaní eskort cudzincov,⁴ ako aj pri vykonávaní policajných prevozov,⁵ vykonávajú samostatne alebo v súčinnosti s inými útvarmi PZ eskorty osôb, pri ktorých by vzhľadom na ich povahové vlastnosti a predchádzajúcu trestnú činnosť bolo nasadenie iných policajných síl spojené s neprimeraným rizikom.

Podľa čl. 2 nariadenia ministerstva vnútra SR č. 43/2020 o vykonávaní eskorty osoby rozumieme pod pojmom eskorta ozbrojený sprievod osoby⁶ policajtmi na území SR

³ CHMELA, Z. Management výkonných organizačných článkov, s. 7.

⁴ Pozri § 481 až 490 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestného poriadku v znení neskorších predpisov.

⁵ Spravidla realizovaných na základe bilaterálnych dohôd o odovzdávaní a prijímaní osôb/readmisii na spoločnej štátnej hranici.

⁶ Máme na mysli predvedenej, zaistenej, zadržanej osoby, osoby v procesnom postavení svedka (obmedzená uznesením súdu), zatknutá osoba (príkaz na zatknutie, medzinárodný zatýkací rozkaz, európsky zatýkací rozkaz), osoba dodávaná do výkonu väzby, osoba vo výkone väzby (vykonanie procesných úkonov), osoba dodaná do výkonu trestu odňatia slobody, osoba vo výkone trestu, osoba vyžiadaná z cudziny alebo vydaná z cudziny na trestné stíhanie, výkon trestu, výkon ochranného opatrenia alebo iné konanie, osoba prevážaná

a neozbrojený sprievod tejto osoby policajtmi na území iného štátu. Príslušnosť útvaru realizujúceho eskortu závisí od typu eskorty, tzn. či hovoríme o eskorte na útvare PZ, do výkonu väzby alebo do výkonu trestu odňatia slobody, eskortu osoby umiestnenej v cele policajného zaistenia alebo osoby, ktorá má byť umiestnená v takejto cele policajného zaistenia. Medzi subjekty realizujúce eskortu zaradujeme:

1. **útvare PZ**, ktorému vykonanie eskorty vyplýva z úloh, ktoré zabezpečuje podľa osobitných predpisov (napr. Trestný poriadok, zákon o PZ) a medzinárodných bilaterálnych či multilaterálnych dohôd a zmlúv, ktorými je SR viazaná alebo na základe rozhodnutia príslušného nadriadeného policajta, v obvode ktorého vyšetrovateľ PZ alebo poverený príslušník zadržal podozrivú osobu (obvineného) a túto osobu treba eskortovať v súvislosti s úkonmi trestného konania, alebo v ktorého územnom obvode je umiestnený ústav na výkon väzby alebo na výkon trestu, z ktorého je potrebné osobu eskortovať v súvislosti s úkonmi trestného konania na žiadosť príslušného riaditeľa útvaru, ak táto povinnosť nevyplýva útvaram Zboru väzenskej a justičnej stráže.

2. **Policajti útvaru PZ pri eskorte osoby umiestnenej v cele policajného zaistenia alebo osoby, ktorá má byť umiestnená v cele, ktorí osobu do cely umiestnili v obvode ktorého je zriadená cela** s cieľom zabezpečiť účasť na úkonoch trestného konania alebo dodania do väzby alebo do výkonu trestu alebo ak má byť umiestnená do cely policajného zaistenia zriadenej v mieste sídla súdu mimo územnej pôsobnosti vyšetrovateľa, alebo povereného príslušníka, ktorý vo veci vykonáva trestné stíhanie na základe príkazu predsedu senátu alebo v prípravnom konaní sudcu pre prípravné konanie, ale aj na umiestnenie osoby do cely podľa osobitných predpisov.⁷

3. **Policajti** – pri eskorte osoby vo väzbe alebo do výkonu trestu na základe príkazu predsedu senátu alebo v prípravnom konaní sudcu pre prípravné konania, ak takú osobu vypátrali alebo zatkli a personálne dokážu zabezpečiť vykonanie eskorty. Ak technické či personálne kapacity znemožňujú zrealizovanie eskorty, vyzozumené operačné stredisko operačného odboru príslušného krajského riaditeľstva zabezpečí jej vykonanie prostredníctvom iného výkonného útvaru alebo aj policajti, ktorí zistili dôvody vykonania eskorty pri služobnej činnosti súvisiacej s kontrolou štátnej hranice SR.

Priebeh a vykonanie eskorty osoby má základné pravidlá a podmienky ustanovené interným predpisom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (MV SR), pričom príslušník PZ je povinný vždy dbať na akceptáciu a dodržanie základných zásad služobnej činnosti, akými sú napr. zásada zákonnosti, zásada primeranosti, zásada oficiality, zásada subsidiarity, zásada oportunity, zásada rýchlosti, ráznosti a rozhodnosti, bdlosti, ostražitosti, taktnosti, presvedčovania, výchovy, ako aj zásada informovanosti.⁸ Samotné písomné či ústne rozhodnutie o vykonaní eskorty obsahuje obligatórne náležitosti relevantné pre zrealizovanie eskorty, konkrétne dátum, čas a miesto začiatku eskorty, trasu a miesto odovzdania eskortovanej osoby, resp. ukončenia eskorty, predpokladaný čas ukončenia eskorty, spôsob realizovania eskorty, identifikačné údaje veliteľa eskorty a jednotlivých členov eskorty, určenie vodiča služobného, resp. špeciálneho vozidla, výzbroj a výstroj policajtov realizujúcich eskortu, charakteristické a identifikačné údaje eskortovanej osoby, ako aj dôvod

cez územie SR na účely trestného stíhania, výkonu trestu alebo výkonu ochranného opatrenia v cudzine na základe žiadosti alebo cudzinca, ktorý má byť vyhostený, odovzdaný alebo prevezený.

⁷ Napr. Zákon o PZ, nariadenie MV SR č. 92/2015 o celách policajného zaistenia v platnom znení a pod.

⁸ Bližšie ŠIMONOVÁ J., PEŤOVSKÝ M. Principles of performing official duties. In: The Police Review, Year XXX, No. 1/137, s.200-223.

vykonania eskorty, režim eskorty a ostatné relevantné informácie primárne orientované na eskortovanú osobu (napr. či je agresívna a pod.). V rámci režimu eskorty je osoba v prvom rade poučená o svojich právach a povinnostiach, napr. o povinnosti uposlúchnuť výzvu, pokyn či príkaz veliteľa eskorty a príslušníkov PZ realizujúcich eskortu.

Eskorty osôb môžeme podľa účelu a cieľa eskorty kategorizovať do určitých skupín, a to:

- 1) eskorta pri dodávaní do výkonu väzby alebo do výkonu trestu,
- 2) eskorta osoby vyhostenej z územia SR,
- 3) eskorta vo výkone väzby alebo vo výkone trestu,
- 4) eskorta osoby vydávanej do cudziny, vyžiadanej z cudziny alebo prevážanej územím SR.

Spôsoby realizácie eskorty sú diverzifikované podľa použitia typu dopravného prostriedku, tzn. poznáme:

- eskortu realizovanú osobným služobným cestným vozidlom,
- eskortu realizovanú špeciálnym služobným automobilom,
- eskortu realizovanú špeciálne balisticky odolným alebo pancierovým vozidlom,
- eskortu realizovanú lietadlom,
- eskortu realizovanú vlakom,
- eskortu realizovanú loďou, resp. člnom,
- eskortu realizovanú peši.⁹

Z pohľadu nášho vedeckého výstupu a návrhu prototypu špeciálneho vozidla na eskorty budeme orientovať pozornosť výlučne na eskortu vykonávanú špeciálnym automobilom. Pod služobným cestným vozidlom, ktoré môže byť využité ako špeciálny automobil rozumieme také vozidlo, ktoré zabezpečí bezpečnú prepravu eskortovaných osôb a policajtov vykonávajúcich eskortu, pričom uvedené vozidlo je špeciálne upravené tak, aby osoba v pozícii sedu bola pripútaná bezpečnostným pásom a k vhodnému predmetu podľa § 52 zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov. V rámci vozidla musí byť vytvorený samostatný priestor pre eskortované osoby, ako aj pre policajtov, tzv. priestor dozoru a osobitný oddelený priestor pre vodiča špeciálneho automobilu. V prípade eskorty špeciálnym automobilom je počet eskortovaných osôb závislý od miest vytvorených pre ne v automobile, pričom uvedené vozidlo môže mať v praxi aj všestrannejšie využitie. Veliteľ eskorty má svoju pozíciu v priestore oddelenom pre vodiča. Policajti sú dislokovaní v priestore dozoru, pričom ich súčasťou výzbroje je obušok, slzotvorný prostriedok alebo elektrický paralyzátor. Služobné zbrane sú policajti povinní v zmysle interných predpisov odovzdať veliteľovi eskorty. Po umiestnení eskortovaných osôb do pre nich vytvoreného priestoru, ako aj policajtov do priestoru dozoru, je veliteľ eskorty povinný uzamknúť dvere vozidla, ako aj bezpečnostnú prehradku, pričom komunikácia medzi zadnou a prednou časťou vozidla je realizovaná výlučne prostredníctvom telefonického spojenia zabudovaného v špeciálnom automobile.

Relevantnosť riešenia daného problému vychádza zo vzťahu k cieľom a úlohám rezortu MV SR vyplýva priamo z efektívneho zabezpečovania úloh, ktoré plní PZ na úrovni Pohotovostného policajného útvaru OPP KR PZ, presne vymedzené nariadením prezidenta PZ č. 10/2009. V súčasnom stave je na útvare Pohotovostného policajného útvaru odboru poriadkovej polície Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave jedno motorové vozidlo, ktoré sa využíva výlučne na eskortovanie osôb. Uvedené motorové vozidlo bolo zaradené do výkonu služby pre danú činnosť v roku 2010, pričom v súčasnosti v plnej miere

⁹ Čl 15 Nariadenia MV SR č. 43/2020 o vykonávaní eskorty osoby.

nereflektuje zahraničné moderné štandardy akceptované pri realizácii bezpečnej prepravy osôb, a to aj v kontexte garancie ich základných ľudských práv. Z časového hľadiska je uvedené eskortné motorové vozidlo opotrebované, zastaralé. Napriek najazdeným 88 000 km, dátum jeho prvej evidencie bol 11. 11. 2008, pričom uvedené motorové vozidlo muselo prejsť rôznymi technickými úpravami (dobudovanie nedostatočného odvetrávania, technických prvkov), a aj napriek tomu hrdzavie, preváraná bola spodná časť motorového vozidla. Okrem uvedeného absentuje v ňom klimatizácia a v súčasnosti sú už flexibilnejšie technické prvky, ktoré by zvýšili bezpečnosť prepravovaných osôb. Napriek vhodnosti interiéru pre prepravované zadržané a eskortované osoby už pri realizácii eskortnej činnosti došlo k vytrhnutiu držiaka na putá z dôvodu nedostatočného upevnenia, čo môže *pro futuro* ohroziť aj bezpečnosť príslušníkov PZ.

Obr. č. 1 Interiér špeciálneho automobilu na eskortu (ukážka držiakov).

Zdroj: PPU OPP KR PZ.

Vzhľadom na skutočnosť, že iné obdobné motorové vozidlo nie je na danom útvare k dispozícii a taktiež nie je vyhlásené ani verejné obstarávanie a nie sú na daný tovar vyselektované účelové rozpočtové prostriedky z rozpočtovej kapitoly MV SR, avšak medzi povinnosťami zaraďujeme aj vykonávanie úlohy prepravy osôb, je nevyhnutné daný stav promptne riešiť. Taktiež bezpečnú prepravu osôb môže v aktuálnej dobe ohroziť porucha na takomto špeciálnom motorovom vozidle, prípadne jeho vyradenie z dôvodu zlého technického stavu (pozri vyššie).

Pri preprave osôb kvôli bezpečnosti je v recentnej dobe potrebné zabezpečiť ochranu prevážaných osôb, čo si vyžaduje aj zaradenie vyššieho počtu príslušníkov PZ do uvedenej služobnej činnosti. Sekundárnym negatívnym vplyvom takéhoto postupu v súčasnosti je navýšenie peňažných prostriedkov pre týchto policajtov, ktorým môžu byť priznané z daného dôvodu aj príplatky za nadčas.

Každé veľké bezpečnostné opatrenie si podľa interných predpisov vyžaduje zriadenie eskortnej skupiny, ktorej povinnou a neodmysliteľnou súčasťou je eskortné motorové vozidlo,

do ktorého sú umiestňované aj predvádzané osoby. Osobitné to platí pre tzv. rizikové podujatia, tzn. podujatia označené za rizikové organizátorom podujatia, športovým zväzom, obcou alebo PZ z dôvodu hrozby narušenia verejného poriadku alebo ohrozenia bezpečnosti, zdravia, mravnosti, majetku alebo životného prostredia.¹⁰

Navrhované špeciálne eskortné motorové vozidlo dokáže naraz zabezpečiť prepravu viacerých osôb, a to efektívne, účelovo a najmä bezpečne, pričom rešpektuje základné technické požiadavky pre inováciu špeciálneho eskortného motorového vozidla. Návrh jeho modernizácie a inovácie vznikol na základe analýzy špeciálnych eskortných vozidiel vo vybraných krajinách EÚ a ich komparáciou so špeciálne skonštruovaným českým služobným vozidlom Stálej poriadkovej jednotky za predpokladu splnenia bezpečnostných parametrov a akceptácie zahraničných trendov. Okrem štandardných technických vymožeností predikuje nevyhnutnosť kamerového a nahrávacieho systému, ako aj dobudovanie vyklápacieho stola pre spracovávanie potrebnej administratívy a podobne.

Na základe realizovanej komparácie súčasne existujúceho prototypu špeciálneho eskortného vozidla a ostatných vyššie uvedených vozidiel, si dovoľíme poukázať na najmarkatnejšie rozdiely. Inovovaný funkčný vzor by obsahoval klimatizáciu. Pri vykonávaní prepravy osôb v minulosti došlo častokrát k nevoľnostiam zadržaných a eskortovaných osôb, a to z dôvodu nedostatočného odvetrávania, ako aj absencie zafóliovaných okien. Dodatočne bolo dobudované jedno okno malých rozmerov, ktoré však nezmenilo zlú situáciu, a teda aj z hľadiska bezpečnosti a komfortnosti prepravy by bolo vhodné do inovovaného funkčného vzoru doplniť dobudovanie malých okien po bokoch, minimálne v časti pre policajtov po obidvoch stranách navrhovaného modelu špeciálneho eskortného vozidla.

Obr. č. 2 Aktuálne špeciálne eskortné vozidlo (dobudované okno menších rozmerov).

Zdroj: PPU OPP KR PZ.

¹⁰ Pozri zákon č. 1/2014 Z. z. o organizovaní verejných športových podujatí a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

I keď súčasné motorové vozidlo obsahuje plexisklo na mreži medzi policajtní a prepravovanými eskortovanými osobami, je umiestnené len do polovice, čo môže umožniť agresívnejším jedincom pľuť na policajtov prípadne inak ich atakovať a z dôvodu ochrany samotného policajta by bolo efektívnejšie a logickejšie upraviť predmetnú plochu s cieľom jej predĺženia na požadovanú úroveň, tak aby agresívne ataky zo strany eskortovaných osôb boli minimalizované.

Obr. č. 3 Aktuálny špeciálny automobil na eskorty osôb (zvýraznenie plexiskla).

Zdroj: PPU OPP KR PZ.

Používanie komunikácie prostredníctvom telefónu vo vozidle je v súčasnosti zastaralé a môže negatívne ovplyvniť bezpečnosť a plynulosť jazdy vodiča eskortného vozidla, keďže je v praxi komplikovanejšie jeho zapnutie, zdvihnutie a následná komunikácia. Modernejší systém by eliminoval hroziace nebezpečenstvo, keďže sa v stave používania štandardného telefónu vodič nemôže adekvátne venovať riadeniu motorového vozidla. Pre nami navrhované inovované vozidlo by bolo efektívnejšie priame vmontovanie komunikačného kanálu, resp. portálu fungujúceho výlučne na stlačenie, ktoré by mal vodič v dostupnosti riadenia a ozvučilo by celú časť vodiča.

V špeciálnom automobile na eskortovanie osôb je vo vnútornej časti pri policajtoch vložená mreža, ktorú v prípade potreby sú povinní manuálne vmontovať na predné čelné sklo. Nevýhodou je skutočnosť, že počas celého prípadného bezpečnostného opatrenia nie je možné predmetnú mrežu demontovať a zároveň vodič má obmedzený, resp. skreslený výhľad pred vozidlo a *de facto* sťažené monitorovanie predného priestoru. Na základe realizovanej ohliadky inovovaných systémov v kontexte vyhodnotenia bezpečnostnej situácie, primárne so zameraním na vozidlá stálej poriadkovej jednotky v ČR, navrhujeme vbudovať prednú mrežu na čelné sklo na princípe stabilnosti, pričom jej mobilita by bola zabezpečená bez limitácie (tzn. možnosť zdvihnúť a zložiť ju by prichádzala do úvahy kedykoľvek). Stabilná montáž by bola realizovaná na bočných lištách špeciálneho automobilu na eskortovanie osôb s využitím hydraulického systému, čím by sa práve eliminovalo

neefektívne skladanie a demontáž prednej mreže. Predmetná automatizácia navrhovaného inovovaného funkčného vzoru manipulácie s prednou mrežou podľa potreby by umožnilo jej použitie len v prípade hrozby neodvratiteľného nebezpečenstva, prípadne v prípadoch hromadného narušenia verejného poriadku. Okrem uvedeného, takýto zautomatizovaný systém by zefektívnil riadiace možnosti, keďže s prednou mrežou na čelnom skle je náročné viesť motorové vozidlo, a teda aj jeho jazda by bola bezpečnejšia.

Obr. č. 4 Interiér špeciálneho automobilu (mreža na predné čelné sklo).

Zdroj: PPU OPP KR PZ.

Inovácie v rámci interiéru by okrem už vyššie načrtnutých najpodstatnejších návrhov na zmeny mali obsahovať vmontovaný stabilný sklápací stôl, ktorý by príslušník PZ použil pri plnení jeho administratívnych činností, vypisovaní potrebných dokladov, ktoré súvisia s eskortovaním osôb. Čo sa týka exteriéru, výstražné zvukové a svetelné zariadenie by bolo namontované po bokoch vozidla a na prednom čelnom skle, prípadne aj vzadu vo vozidle, vzhľadom na skutočnosť, že na vrchnej časti vozidla by bola položená automatizovaná mreža na ochranu predného čelného skla.

Obr. č. 5 Špeciálny automobil na vykonávanie eskorty osôb z prednej časti (VRZ)

Zdroj: PPU OPP KRPZ.

3. Záver

Predikujeme, že vyvinuté a nami navrhnuté inovované špeciálne eskortné vozidlo sa bude využívať okrem štandardného vykonávania eskorty osôb, aj v rámci bezpečnostných opatrení, na rizikových podujatiach, hromadnom narušení verejného poriadku, ako aj na prepravu migrantov a pod., tzn. využitie upraveného vozidla bude efektívnejšie a frekventovanejšie z komplexného pohľadu zabezpečovania úloh PZ.

Zavedenie navrhovaného prototypu špeciálneho automobilu na vykonávanie eskorty osôb okrem všetkých bezpečnostných benefitov prepravy osôb nám umožní efektívnejšie plánovanie služieb a zníženie mzdových prostriedkov z rozpočtu rozpočtovej kapitoly MV SR. Dôvodom je skutočnosť, že pri eskorte v inovovanom motorovom vozidle postačuje na prepravu viacerých osôb menej príslušníkov PZ. Elementárnou úlohou predkladanej navrhovanej inovácie je zlepšiť technické parametre technického prostriedku, tzn. existujúceho motorového vozidla, v ktorom absentuje akékoľvek špeciálne vybavenie a jeho prispôbenie požadovaným bezpečnostným podmienkam. Druhou alternatívou by bolo skonštruovanie špeciálneho automobilu na vykonávanie eskorty osôb priamo výlučne pre potreby PZ, čo si však vyžaduje naplánované účelovo orientované rozpočtové prostriedky, zrealizované verejné obstarávanie a ostatné súvisiace fiškálne požiadavky.

Nadobudnuté informácie nám potvrdzujú stav, že v iných rozvinutých krajinách EÚ sú markantné rozdiely, avšak s uvedeným špeciálnym automobilom na vykonávanie eskortovania osôb disponujú útvary v oveľa väčších počtoch, pričom takéto typy motorových

vozidiel sú v niektorých krajinách priamo vyrábané pre požiadavky Policajného zboru na základe zadanej objednávky, a to s technickými parametrami špeciálne len pre dané potreby.

V prípade realizácie nami navrhovanej úpravy existujúceho motorového vozidla typu Peugeot Boxer, by bolo predmetné špeciálne eskortné vozidlo distribuované na proces skúšania príslušníkmi PZ. Uvedený prototyp by bol využiteľný v praxi viacerými cieľovými skupinami, primárne však je určený pre priamy výkon služby. Ak by sme mali precizovať, ktoré útvary PZ, hlavnou cieľovou skupinou budú príslušníci Policajného zboru Pohotovostného policajného útvaru odboru poriadkovej polície KR PZ s miestnu lokáciou na hlavné mesto SR. Okrem uvedeného však nadobudnuté a distribuované skúsenosti zo skúšania takéhoto inovovaného typu eskortného motorového vozidla budú sprístupnené aj pre ostatné PPU OPP KR PZ. Sekundárnou cieľovou skupinou pri zabezpečovaní a vykonávaní bezpečnej prepravy osôb v prípadoch osobitného zreteľa budú aj policajti PMJ OPP KR PZ, opäť prioritne Bratislavského kraja, ktorí sú taktiež využívaní pre vykonávanie eskortnej činnosti. Okrem prioritného využívania na realizovanie eskort, vidíme jeho využitie aj v realizácii bezpečnej prepravy osôb a zabezpečenia podozrivých osôb pri prevoze na útvary PZ, súdy a Ústav na výkon väzby. Po jeho používaní vo vymedzenom časovom horizonte (v závislosti od promptnosti jeho realizácie a inovácie funkčného vzoru), policajti, ktorí budú pravidelne využívať predmetné motorové vozidlo vyhodnotia efektívnosť uvedeného vozidla pre výkon služby v skúšobnej etape. Po úspešnom zhodnotení pozitívneho dopadu používaného špeciálneho automobilu na realizovanie eskort osôb z pohľadu bezpečnosti prepravy osôb, bude predstavovať uvedený vzor, resp. prototyp návrh, ako by mali *pro futuro* byť konštruované ostatné špeciálne automobily na eskortu osôb v PZ a to tak, aby sme pri realizovaní takejto činnosti reflektovali moderné trendy a technológie doby, a tým sa vyrovnali okolitým krajinám EÚ.

Realizačné výstupy predmetného vedeckého návrhu majú výslovne aplikačný charakter. Prínosy sú variabilné, pričom primárnym je realizácia danej inovácie orientovaná na bezpečnú realizáciu prepravy osôb a zabezpečených podozrivých osôb na vopred určené miesta, možnosť dlhodobiejšieho umiestnenia predvedených osôb počas bezpečnostných opatrení, ako aj na miestach hromadného narušenia verejného poriadku, bezpečnejší a efektívnejší prevoz migrantov, pričom sekundárnym dopadom môže byť aj fiškálny rámeč, ako vyššie uvádzame, zníženie peňažných prostriedkov, ktoré môžu byť za aktuálneho stavu plánované do položky príplatky za nadčas.

Literatúra

- AUGUSTÍN, P. 2013. Poriadková polícia. Bratislava: Akadémia Policajného zboru v Bratislave.
- KOČAN, Š., LOFFLER, B., ZÁMEK D. 2013. Poriadková polícia 2. Bratislava: Akadémia Policajného zboru v Bratislave.
- CHMELA, Z. 2007. Management výkonných organizačných článků. Praha: Policejní akademie ČR v Praze.
- LOFFLER, B. a kol. 2019. Vybrané aspekty praktických činností služby poriadkovej polície. Bratislava: Akadémia Policajného zboru v Bratislave.
- ŠIMONOVÁ J. a M. PEŤOVSKÝ. Principles of performing official duties. In: The Police Review, Year XXX, No. 1/137, s.200-223.
- Zákon č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov.
- Zákon č. 1/2014 Z. z. o organizovaní verejných športových podujatí a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Nariadenie Ministerstva vnútra SR č. 43/2020 o vykonávaní eskorty osoby.

Nariadenie prezidenta PZ č. 10/2009 o činnosti pohotovostných policajných útvarov odborov poriadkovej polície krajských riaditeľstiev PZ.

Key words: escort of a person, special escort vehicle, mass violation of public order, escort group, emergency police department

Summary

The safe transport of persons as part of the escort of a person must be effective and efficient with regard to the security situation. In cases of mass violation of public order, it is not possible to mark the escort of persons, e.g. to the police detention cell individually as optimal and proportionate. It is precisely in the security situation in question that it is more than desirable to carry out safe transport comprehensively, and thus also to have a special space in place where it is possible to place such persons. The output of this scientific output is based on the analyzed current state to design and specify the innovation of the escort vehicle and emphasize the need for more frequent use of a special escort motor vehicle in application practice.

*pplk. doc. JUDr. et Mgr. Jana Šimonová, PhD.
Katedra policajných vied
Akadémia Policajného zboru v Bratislave
e-mail: jana.simonova@minv.sk*

*PaedDr. Marián Peťovský, PhD.
Katedra policajných vied
Akadémia Policajného zboru v Bratislave
e-mail: marian.petovsky@minv.sk*

Recenzenti: plk. doc. JUDr. Boris Löffler, PhD., plk. Mgr. Ján Černý